

DAVOR MARTIĆ

JADRANSKI OTOCI MORSKI GATERI

BRAČ

HVAR

VIS

ŠOLTA

ČIOVO

VELIKI I

MALI DRVENIK

BIŠEVO

ŠČEDRO

SVETAC

BRUSNIK

JABUKA

PALAGRUŽA

POP & POP

DAVOR MARTIĆ

JADRANSKI OTOCI MORSKI GATERI

BRAČ
HVAR
VIS
ŠOLTA
ČIOVO
VELIKI I
MALI DRVENIK
BIŠEVO
ŠĆEDRO
SVETAC
BRUSNIK
JABUKA
PALAGRUŽA

POP & POP

Ako su gateri ograđeni prostori gdje se uzgaja krupna divljač, najčešće divlje svinje, mufloni i jeleni lopatari, onda zasigurno srednjodalmatinskim škojima priliči naziv "morskih" gatera.

U morskim gaterima divljač živi slobodno. Za razliku od drugih uzgajališta, ovdje obitava bez ograde, okružena jedino morem.

Potvrditi će se da živi svijet na škojima živi kvalitetnije i raznovrsnije nego drugdje, posebice neke vrste.

Zatiranje divljači nije jedino otočni fenomen, napose autohtonih vrsta. Ona je iz više raznih razloga, najviše zbog prirodnih uvjeta, postupno napustila otočna staništa, preselivši se, ili na drugi otok, ili na kopno u najbližem susjedstvu. Neke, pak, pripadnice otočne faune izgubile su svoju bitku u životnom okršaju za goli opstana i egzistenciju.

Umjesto sitne divljači, koja je gotovo već zaboravljena, barem na nekim otočnim lokalitetima, brzinom meteora približava se era naseljavanja i uzgoja krupne divljači u tim "morskim" gaterima. Mufloni, jeleni lopatari, grivasti skakači, napose divlje svinje, zauzeti će skorih desetljeća sada već bivša obitavališta zečeva, jarebica i fazana. Filozofijom prirode udomiti će se nova divljač, među lozom, u poljima maslina i lavande, ili na sivom otočnom kršu, prirodnom staništu divljači.

A čovjek će, lovac ili nelovac, bez grižnje savjesti, pružiti ruku tom prirodnom uskrsnuću, nastojeći spasiti na otocima još ono što se spasiti daje. Pred navalom divljih svinja škojari bivaju nemoćni, premda je lovci progone, kao da su im one glasnici zlorade lovačke kobi.

Još uvijek otočni lovac, škojar s praiskonskim nagonom za lov divljači, nije još uvijek svjestan da mu je ta priroda na tanjuru podarila veličanstveni dar, krupnu divljač što bi je mnogi drugi samo poželjeli u svojem lovištu.

KAZALO

OPĆI DIO	7
STRUČNO I LOVAČKO RAZVRSTAVANJE DIVLJAČI	17
PERNATA DIVLJAČ NISKOLOVA	18
JAREBICA KAMENJARKA - GRIVNA	19
POLJSKA JAREBICA	29
FAZAN	35
JAREBICA KAMENJARKA - ČUKAR	44
CRVENA (RIĐA) KAMENJARKA	47
PREPELICA	48
PERNATA DIVLJAČ KRUPNOLOVA	53
TETRIJEB RUŠEVAC - MALI TETRIJEB	54
VELIKA DROPLJA	56
ZEC	58
DIVLJI KUNIĆ	65
PUH	67
DIVLJI GOLUB ILI GOLUB PEĆINAR	71
GOLUB GRIVNJAŠ	74
GOLUB DUPLJAŠ	75
DIVLJA GRLICA	76
MOČVARICE	77
ŠUMSKA ŠLJUKA - BENA	78
OTOČNE HARAČIJE	83
MUNGOS	84
DLAKAVA DIVLJAČ KRUPNOLOVA	87
DIVLJA SVINJA	87
DIVLJAČ U OGRAĐENIM LOVIŠTIMA I UZGAJALIŠTIMA	94
MUFLON	95
JELEN LOPATAR	96
BJELOREPI JELEN	97
SRNA	98
GRIVASTI SKAKAČ	99
POSEBAN DIO	102
LOV U UMJETNOSTI I KNJIŽEVNOSTI	102
ŽIVOTINJE I PTICE U GRBOVIMA PLEMIČKIH OBITELI	106

LITERATURA:

DOMAĆI IZVORI

- Ivo ČEOVIĆ, Lovstvo, *Lovački savez Hrvatske*, 1953.
- ANTUN CVITANIĆ, Ornitofauna otoka Brača, *Brački zbornik, broj 14/1984*.
- DR. MLADEN KRPAN, Ptice otoka Visa i bližih otoka, *Larus*, 1965.
- DR. MLADEN KRPAN, Prilog ornitofauni otoka Hvara, 1960.
- PROF. DRAGUTIN RUCNER, Ptice hrvatske obale Jadrana, 1998.
- PROF. DRAGUTIN RUCNER, Što je do danas poznato o jarebici grivnoj, *Lovački vjesnik, kolovoz-rujan, 1949*.
- DR. RENATA RUCNER, Ptica i čovjek, *Zagreb*, 1966.
- PROF. JURAJ KOLOMBATOVIĆ, Imenik kralježaka Dalmacije, Sisavci i ptice, I dio, *Split*, 1885.
- DR. MIROSLAV HIRTZ, Rječnik narodnih zoologičkih naziva, *Ptice*, 1938.
- DR. MIROSLAV HIRTZ, Tetrijeb ruževac u okolici Nove Gradiške, *Lovačko-ribarski vjesnik, Zagreb, broj 33 - 1924*.
- ROKO SLADE ŠILOVIĆ, Lov u Trogiru i njegovoj okolici, 1917.
- DRAGUTIN VESELI, Lovački poučnik, 1942.
- MLADEN VIDOVIĆ, Jarebica kamenjarka-grivna, *Split*, 1999.
- DUŠKO GRGIČEVIĆ, Lovački poučnik, *Lovačka škola "Sveti Hubert", Split*, 2001.
- STJEPAN DARABIŠ, Uvod u lovstvo, *Zagreb*, 1996.
- JURAJ BURATOVIĆ, Zaštita poljskih jarebica, *Lovački vjesnik broj 6/1957*.
- VESNA MALEZ-BAČIĆ, Holocenska avifauna Markove spilje na Hvaru, *Larus*, 1995.
- LJUBICA ŠTROMAR, Gniježđenje goluba divljega na malim istočnojadranskim otocima, *Larus*, 1990.
- DR. SVETOZAR IVKOVIĆ, Čagljevi na Korčuli, *Lovačko-ribarski vjesnik*, 1933.
- Ivo JERIČEVIĆ, Čagalj, 1952.
- FRANA IVANIŠEVIĆ, Grivna, Poljica, *Zbornik IX*, 1933.
- DRAGO ANDRAŠIĆ, Šćedro državno lovište, *Lovački vjesnik*, 1950.
- VLADO MARTINIĆ, Osnivanje podsaveza na Braču, *Lovački vjesnik*, 1961.
- ANTUN MAŠTROVIĆ, Prilog avifauni Sjeverne Dalmacije, *Zagreb*, 1931.
- ANTUN MAŠTROVIĆ, Popis ptičje faune Jugoslavije, *Zagreb*, 1943.
- PROF. SPIRIDION BRUSINA, Motriocem ptičjeg svijeta, *Zagreb*, 1890.
- PROF. SPIRIDION BRUSINA, Kraljević Rudolf, *Zagreb*, 1889.
- Dr. Stjepan Đurašin, *Ptice*, *Zagreb*, 1899.
- Dr. Josip Škarić, Uspomene jednog liječnika, *Split*, 1965.
- MIRO MIHOVILOVIĆ I GRUPA AUTORA (G. ŠUŠIĆ, A. PALLAORO, D. RADOVIĆ, M. STIPČEVIĆ), *Ptice otoka Šolte*, *Split*, 1990.
- ING. ALOJZIJE FRKOVIĆ, Mungos na otoku Mljetu, *Šumarski list broj 11-12 /2000*.
- RAFAEL KRAŠOVEC, Tajna o puhovima, *Lovačko ribarski vjesnik, Zagreb*, 1939.
- DR. ANTE TRESIĆ PAVIČIĆ, Mungos na otoku Braču, *Priroda, broj 1/siječanj* 1936.
- DUŠKO MAROVIĆ, Povijest športa na otoku Braču, *Supetar* 1999.
- Pustinja Blaca, Muzej narodne revolucije, *Split*, 1982.
- Grbovi i rodoslovlja, *Povijesni arhiv Zadra*, 1997.

STRANI IZVORI

- Lovačka enciklopedija Jugoslavije, tom I i II, Građevinska knjiga, *Beograd*, 1991.
- PROF. DR. AVDO SOFRADŽIJA, Lovna divljač, *Sarajevo*, 2000.
- Hand book of the birds of the World (2), Lynx Editions, *Barcelona*, 1994.
- Alfred Brehms, Thierleben, *Leipzig*, 1883.
- Wappenbuck, grosses und allgemeine, 1873.
- Adam S. Eterovich, Croatian and Dalmatian coats of arms, *Palo Alto, California*, 1978.